

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-1-156 (Devralma)
Karar Sayısı : 10-04/48-23
Karar Tarihi : 12.1.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Mehmet Selim ÜNAL, Fatma ATAÇ

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20

: Alstom Holdings
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK,
Av. Murat Hakan ÖZGÖKÇEN
ELİG Ortak Avukat Bürosu Çitlenbik Sk. No:12 Yıldız Mah.
34349 Beşiktaş/İstanbul

D. TARAFLAR

30

: - Alstom
Le sextant 3, Avenue André Malraux
92300 Levallois-Perret FRANSA
- Bouygues S.A.
32, Avenue Hoche, 75008 Paris, FRANSA
- Alstom Hydro Holding
3, Avenue André Malraux 92300 Levallois-Perret FRANSA

E. DOSYA KONUSU: Alstom ile Bouygues S.A. arasında %50-%50 hisseyle kurulan ortak girişim şirketi Alstom Hydro Holding'in %50 hissesinin Alstom tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

40

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 1.12.2009 tarih ve 8483 sayı ile giren ve eksikleri en son 18.12.2009 tarih ve 8010 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 6.1.2010 tarih ve 2009-1-156/Öİ-10-MSÜ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 8.1.2010 tarih ve REK.0.05.00.00-120/6 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-04 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda, ilgili pazarda bir hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı, dolayısıyla söz konusu devir işlemine 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde izin verilmesi gerektiği görüşü ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Alstom

Dosyadaki bilgi ve belgelerden, Paris Menkul Kıymetler Borsası'nda listelenen Alstom'un esas olarak donanım üretimi ile enerji üretimi ve demiryolu taşımacılığına yönelik hizmet sunumu alanlarında faaliyet gösteren bir uluslararası şirketler grubu olduğu anlaşılmaktadır. Bildirim formunda, Alstom'un enerji sektöründe hidroelektrik donanımı (Alstom Hydro vasıtası ile), kombine çevrim elektrik enerjisi santralleri, enerji üretim hizmetleri, yenilenebilir enerji ürünlerinin üretimi ve kurulumu ile çevresel kontrol sistemleri alanlarında faaliyet gösterdiği ifade edilmektedir. Alstom bu sektöre yönelik olarak Türkiye'de elektrik üretimi için entegre enerji santralleri, enerji altyapısı, bakımı ve hizmeti faaliyetlerinde bulunmaktadır.

Alstom ayrıca demiryolu taşımacılığında şehir içi taşımacılık yetkili ve operatörleri, tren yükü ve şehirlerarası yolcu demiryolu operatörleri, demiryolu levazımı ve altyapı sahiplerine yönelik olarak teknoloji, ürün ve hizmetler sunmaktadır. Bu sektörde Türkiye'de demiryolu levazımı, taşımacılık altyapısı ve sinyalizasyon, bakım donanımları ve küresel demiryolu sistemleri alanlarında faaliyette bulunmaktadır.

Alstom, Türkiye'de Alstom Power ve Ulaşım A.Ş., Alstom Power Proje A.Ş., Alstom Power Hidroelektrik Üretim Tesis Ticaret ve İşletme Ltd. Şti. vasıtasıyla faaliyet göstermektedir. Şirketin hissedarlık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo-1: Alstom Hissedarlık Yapısı.

Hissedar Adı	Hisse oranı (%)
Halka açık kısım	45,99
Bouygues	29,83
FMR	4,89
Groupe Morgan Stanley	3,22
Diğer*	16,07

* Diğer hissedarlardan hiçbiri tek başına %2 ve daha fazla hisseye sahip değildir.

H.1.2. Bouygues S.A. (Bouygues)

Hisseleri Paris Menkul Kıymetler Borsası'nda listelenen Bouygues, inşaat ve bayındırlık işleri, yol inşası, medya ve telekomünikasyon alanlarında faaliyet göstermektedir. Bouygues ayrıca Alstom'daki hissedarlığı dolayısıyla enerji donanımları ve taşımacılık sistemleri alanlarında da faaliyet göstermektedir. Şirketin hissedarlık yapısı aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Tablo-2: Bouygues Hissedarlık Yapısı.

Hissedar Adı	Hisse Oranı(%)
SCDM	19,16
Bouygues çalışanları	15,38
Artemis grup	0,94
Diğer Fransız hissedarlar	25,54
Capital Group International	6,32
Bouygues	0,55

H.1.3. Alstom Hydro Holding (Alstom Hydro)

Bildirim konusu işlemde %50 hissesi Alstom tarafından devralınacak olan Alstom Hydro, mevcut ve yeni enerji santralleri için tüm hidroenerji projelerine yönelik olarak üretim hizmetleri ve donanımları ile hidroenerji santralleri için yenileme ve bakım hizmetleri alanlarında faaliyet göstermektedir. Alstom Hydro'nun Türkiye'deki faaliyetleri, küçük ve orta ölçekli hidroenerji santrallerine yöneliktir. Mevcut durumda

Alstom Hydro'nun %50 hissesi dolaylı olarak Alstom'a, diğer %50 hissesi ise Bouygues'e aittir.

90

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Dosyada yer alan bilgiler çerçevesinde, bildirim konusu devralma işlemi kapsamında ilgili ürün pazarı, "hidroelektrik enerji santralleri donanımları pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Bildirim konusu devralma işlemi kapsamında ilgili coğrafi pazar, "Türkiye" olarak kabul edilmiştir.

100

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. İşlemin Niteliği

Bildirim konusu işlem, halihazırda %50 hissesi dolaylı olarak Alstom'a, diğer %50 hissesi ise Bouygues'e ait olan Alstom Hydro'nun %50 oranındaki hissesinin Bouygues tarafından Alstom'a devredilmesidir. İşlem neticesinde Alstom, yine dolaylı olarak, Alstom Hydro'nun %100 hissesine sahip olacaktır.

Dosyada yer alan bilgi ve belgelerden, Alstom'un hidroenerji faaliyetlerini aktardığı bir grup şirketi olan Alstom Hydro'nun %50 hissesinin 2006 yılında Bouygues'e devredildiği, bu devirle birlikte Alstom Hydro'nun Alstom ve Bouygues tarafından ortaklaşa kontrol edilen bir şirkete dönüştüğü anlaşılmaktadır.

110

Taraflar, bu ortaklığın hükümlerini düzenleyen anlaşmayı 31.10.2006'da tadil etmiştir. Tadil edilen anlaşmanın 6. maddesi Bouygues'e Alstom Hydro'daki hisselerini satma hakkını içeren bir çıkış opsiyonu tanımaktadır. Anılan maddeye göre Alstom, Bouygues'in sözü edilen çıkış opsiyonunu kullanacağını belirten bir bildirim göndermesi halinde Bouygues'in Alstom Hydro'daki hisselerini satın alma yükümlülüğündedir.

Nitekim Bouygues 25.11.2009'da çıkış opsiyonunun kullanılmasına yönelik olarak Alstom'a bildirim yapmıştır. Anılan opsiyon uyarınca, Alstom, Alstom Hydro'dan devraldığı hisseler karşılığında sermaye artırımına gidecek ve 4.400.000 Alstom hissesini, işlemin karşılığı olarak Bouygues'e teslim edecektir. Söz konusu 4.400.000 Alstom hissesinin devrinin mümkün olmaması halinde, bu hisselerle tekabül eden bedel, Alstom tarafından Bouygues'e ödenecektir.

120

Dosyadaki bilgilere göre mevcut durumda Alstom'un %29,83 oranında hissesi Bouygues'e aittir. Taraflarca gönderilen ek bilgilerde, 4.400.000 adet hisse devrinin ardından Bouygues'in Alstom'daki ortaklık payının yaklaşık %30,9 oranına yükseleceği ifade edilmektedir.

Bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, bildirim konusu işlem uyarınca esas itibarıyla iki devir işlemi birlikte yapılacaktır. Bu noktada öncelikli olarak Bouygues'in 4.400.000 Alstom hissesini devralmasının Alstom'un kontrolünde bir değişiklik yaratıp yaratmayacağını değerlendirilmesi gerekmektedir.

130

H.3.2. Değerlendirme

Bildirim formunda, Bouygues'in Alstom'daki hissedarlığının başlangıcının 2006 yılında gerçekleştirilen bir devir işlemi olduğu ifade edilmektedir. Bu tarihte Bouygues Alstom'un %21,03'lük hissesini devralmış, bu işlem ile ilgili olarak da Komisyon'un yanı sıra Kurul'a da bildirimde bulunmuştur. 15.6.2006 tarih ve 06-44/551-149 sayılı verilen Kurul kararına göre söz konusu hisse devri ile Alstom'un kontrolü fiilen Bouygues'e geçmektedir. Kurul bu kararında Alstom hisselerinin oldukça dağınık olmasını dikkate almış ve son iki genel kurula katılım oranlarını da değerlendirerek %21,03'lük hisse oranının Alstom'un genel kurul toplantılarında çoğunluğu elde etmesine imkan tanıyacağı sonucuna ulaşmıştır. Komisyon da söz konusu işlemin 139/2004 sayılı Konsey Tüzüğü'nün 6/1(b). maddesi kapsamında bir yoğunlaşma işlemi olduğuna karar vermiştir¹.

Ancak 2006 yılının ardından yapılan 2007, 2008 ve 2009 genel kurul toplantılarına bakıldığında, bu öngörünün gerçekleşmediği anlaşılmaktadır. 2007 yılı genel kurul toplantısında Bouygues'in kullanılan oylardaki oranı yaklaşık %49, 2008 yılında yaklaşık %46 ve 2009 yılında yaklaşık %48 olarak gerçekleşmiştir. Aynı tarihlerde Bouygues dışındaki tüzel kişi hissedarlar tarafından kullanılan oyların oranı ise sırasıyla yaklaşık %51, %53 ve %51 seviyesindedir. Dolayısıyla, son üç yılın genel kurul toplantıları dikkate alındığında, Bouygues'in halihazırda Alstom üzerinde fiili kontrol sahibi olduğunu iddia etmek imkanı bulunmamaktadır.

Diğer yandan bildirim konusu işlem uyarınca Bouygues'in devralacağı 4.400.000 Alstom hissesinin yaklaşık %1 oranında ortaklık payına karşılık geleceği dikkate alındığında, gelecekteki genel kurul toplantılarında Bouygues'in mutlak bir çoğunluğa ulaşacağını ve dolayısıyla söz konusu hisse devrinin Bouygues'e Alstom üzerinde kalıcı bir kontrol imkanı tanıyacağını söylemek mümkün değildir. Bouygues'in 12 üyeden oluşan Alstom yönetim kuruluna sadece iki üye atayabileceği hususu da göz önüne alındığında, söz konusu devir işleminin Alstom'un kontrol yapısında kalıcı bir değişikliğe yol açmayacağı kanaatine varılmıştır².

Bu açıklamalar doğrultusunda Alstom Hydro'nun %50 oranındaki hissesinin Alstom tarafından devralınması işlemi değerlendirildiğinde ise, işlemin halihazırda Alstom ve Bouygues tarafından ortak olarak kontrol edilen Alstom Hydro'nun tek başına Alstom'un kontrolüne girmesi sonucunu doğurduğu görülmektedir. Bu itibarla anılan devir işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında kontrol değişikliğine yol açan bir devralma olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Dosyadaki bilgilere göre, hisseleri devre konu olan Alstom Hydro'nun Türkiye hidroelektrik enerji santralleri donanımı pazarındaki 2008 yılı cirosu yaklaşık (.....)TL'dir. Bu tutar, 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde öngörülen ciro eşliğini aştığından, başvuru konusu işlem izne tabi bir devralma işlemidir.

Dosya dahilindeki bilgiler kapsamında ilgili ürün pazarında Alstom Hydro'nun 2008 yılı Türkiye pazar payı %(....) seviyesindedir. Bildirim formunda, Alstom'un Alstom Hydro'daki ortaklığı dışında ilgili pazarda bir faaliyeti bulunmadığı ifade edilmektedir. Aynı yıl için rakip teşebbüslerden Voit Hydro'nun payı %(....), Andritz'in %(....) ve Çinli şirketlerin ise %(....) olarak bildirilmiştir. Anılan rakamlar dikkate alındığında söz konusu devralma işleminin, ilgili pazarda hakim durum yaratılması veya mevcut bir

¹ 11.5.2006 tarih ve COMP/M.4237 sayılı Komisyon kararı.

² Nitekim Bouygues'in 2008 yılı finansal raporunda da Alstom, Bouygues'in kontrol etmediği bir teşebbüs olarak ifade edilmektedir.

180 hakim durumun güçlendirilmesi suretiyle rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak nitelikte bir devralma işlemi olmadığı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

190